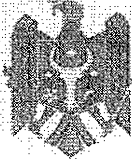

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

NATIONAL ANTICORRUPTION
CENTRE OF THE REPUBLIC OF
MOLDOVA

Adresa: MD-2004, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198, mun. Chișinău, Republica Moldova
tel. (+373) 22-25-72-94, email: secretariat@cna.md

Nr. 06/2/14494 din 29.08.2024

La nr. 36/01-06/1029 din 14.08.2024

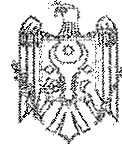
Agencia Geodezie, Cartografie și Cadastru

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege cu privire la evidența rețelelor edilitare (număr unic 517/AGCC/2024).

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 5 (cinci) pagini.

Director

Digitally signed by Pinzari Alexandr
Date: 2024.08.29 15:58:32 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova
MOLDOVA EUROPEANĂ

Alexandr PÎNZARI

REPUBLICA MOLDOVA	
AGENȚIA GEODEZIE, CARTOGRAFIE ȘI CADASTRU	
Intrare nr.	1527
30	2024

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO24/9951 din 29.08.2024

la proiectul de lege cu privire la evidența rețelelor edilitare (număr unic 517/AGCC/2024)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Guvernul RM, iar autor nemijlocit este Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege ordinară, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Anunțul cu privire la elaborarea proiectului de decizie a fost plasat pentru informare pe pagina oficială web a autorității publice, www.agcc.gov.md, la data de 14 mai 2024, fiind indicat termenul limită pentru recepționarea recomandărilor, precum și datele de contact ale persoanei responsabile de elaborarea și promovarea proiectului.

Proiectul și materialele aferente au fost plasate pentru consultarea publică pe pagina web oficială a autorității, cât și pe portalul guvernamental de consultări publice www.particip.gov.md, la data de 14 august 2024, cu stabilirea termenului limită de recepționare a recomandărilor până la 28 august 2024, adică 10 zile lucrătoare, fapt ce corespunde prevederilor art.12 alin.(2) din Legea nr.239/2008.

Prin urmare, apreciind acțiunile autorului de asigurare a accesului părților interesate la proiect, precum și stabilirea unui termen optim pentru recepționarea propunerilor de modificare/completare a proiectului, se constată că prevederile de asigurare a transparenței decizionale statuate în Legea nr. 239/2008, au fost respectate de către autor.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei de fundamentare și analizând normele elaborate prin proiect, se constată că scopul scontat al proiectului este reglementarea tipurilor și modului de evidență a rețelelor edilitare supuse evidenței, disponibilitatea datelor privind rețelele edilitare create de entități și de terți, statutul Registrului de evidență a rețelelor edilitare, crearea, ținerea acestuia, drepturile, obligațiile și responsabilitatea posesorului și deținătorului Registrului. Prin urmare, se constată că scopul declarat de către autor în nota informativă corespunde scopului real al proiectului.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Prevederile proiectului promovează interesul Agenției Geodezie, Cartografie și Cadastru, prin înlăturarea deficiențelor constatate urmare adoptării și implementării Legii nr.150/2017 cu privire la Registrul obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară. Prin urmare, se constată că prevederile proiectului nu contravin interesului public general.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „*nota de fundamentare care cuprinde:*

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ;*
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ;*
- c) obiectivele urmărite și soluțiile propuse;*
- d) analiza impactului de reglementare;*
- e) compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE;*
- f) avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ;*
- h) modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent;*
- i) măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ."*

Proiectul supus examinării este însoțit de nota de fundamentare, a cărui conținut nu este conform prevederilor art.30 și anexei nr.1 la Legea nr.100/2017, amendat urmare a adoptării Legii nr.49/2024. Totuși, în conținutul notei de fundamentare sunt specificate condițiile care au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite cu precizarea principalelor prevederi și evidențierea elementelor noi. Prin urmare, se constată că nota de fundamentare justifică necesitatea promovării proiectului de act normativ.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.d) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota de fundamentare trebuie să conțină „d) analiza impactului de reglementare”.

Potrivit notei de fundamentare anexate la proiect autorul enunță că prevederile proiectului nu implică cheltuieli financiare de la bugetul de stat, crearea Registrului fiind suportate din surse externe. În scopul argumentării fundamentării economico-financiare a implementării proiectului, autorul enunță că „Mijloacele financiare suplimentare din contul bugetului de stat sau din alte surse legale pentru modificările propuse de proiect nu vor fi necesare. Totodată, cheltuielile pentru crearea Registrului de evidență a rețelelor edilitare sînt suportate din contul Proiectului de Înregistrare și Evaluare Funciară.”

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]”.

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului au fost identificate norme contradictorii dintre prevederile acestuia cu reglementările Legii nr.98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate, potrivit căreia metodologia de calculare a tarifelor, nomenclatorul serviciilor și cuantumul tarifelor pentru serviciile prestate persoanelor fizice și juridice de către alte autorități administrative centrale, în speță autoritatea administrativă centrală în domeniul cadastrului bunurilor imobile, se aprobă de către Guvern, în timp ce în proiect se stabilește sarcina de aprobare a tarifelor în competența autorității administrative centrale în domeniul cadastrului bunurilor imobile. Analiza detaliată a deficienței identificate este prezentată la compartimentul III al raportului.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul reglementează atribuțiile Guvernului, autorității administrative centrale în domeniul cadastrului bunurilor imobile, entităților publice cu sarcini de creare, integrare și actualizare a datelor în Registrul de evidență a rețelelor edilitare.

În conținutul proiectului se stabilește existența conflictului normativ, prin stabilirea atribuțiilor paralele referitor la sarcina de aprobare a metodologiei de calcul a tarifelor, nomenclatorul serviciilor

și cuantumul tarifelor pentru serviciile prestate persoanelor fizice și juridice, fapt ce poate afecta corecta interpretare și implementare a proiectului. Analiza detaliată este prezentată la compartimentul III al raportului.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Analiza detaliată a factorilor de risc și a riscurilor de corupție ale proiectului

- 1 -
Art. 10 alin.(6) și Art. 17 alin.(3)   Articolul 10. Finanțarea activităților ce țin de asigurarea evidenței rețelelor edilitare, crearea și ținerea Registrului. [...]   (6) Tarifele pentru prestarea serviciilor de înregistrare a datelor sunt calculate și aprobate în modul stabilit de autoritatea administrativă centrală în domeniul cadastrului bunurilor imobile.   Articolul 17. Accesul la informație. [...]   Furnizarea de informații prin serviciile de descărcare și de transformare ale Registrului se face contra plată. Tarifele pentru furnizarea informațiilor se stabilesc de autoritatea administrativă centrală în domeniul cadastrului bunurilor imobile.
Obiecții: Potrivit art.17 alin.(4) din Legea nr.98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate, se stabilește că „Guvernul aprobă metodologia de calculare a tarifelor, nomenclatorul serviciilor și cuantumul tarifelor pentru serviciile prestate persoanelor fizice și juridice de către alte autorități administrative centrale, cu excepția cazurilor în care aceasta ține de competența Parlamentului, în conformitate cu Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător.”   Prin urmare, se constată că normele din proiect care stabilesc împuternicirea autorității administrative centrale în domeniul cadastrului bunurilor imobile, adică Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru, de a calcula și aproba tarifele pentru prestarea serviciilor de înregistrare a datelor în Registru, precum și de furnizare de informații, sunt contradictorii cu prevederile Legii nr.98/2012, fapt ce reprezintă un risc pentru corecta interpretare și aplicare a normelor, creând un conflict de competențe în ce privește sarcina de aprobare a tarifelor pentru prestarea serviciilor.   În acest sens, subliniem necesitatea respectării rigorilor de elaborare a actelor normative statuate în Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, unde la art. 3 se stabilește că „(4) Actul normativ trebuie să se integreze organic în cadrul normativ în vigoare, scop în care: a) proiectul actului normativ trebuie corelat cu prevederile actelor normative de nivel superior sau de același nivel cu care se află în conexiune.”
Recomandări: Se recomandă uniformizarea normelor promovate cu prevederile Legii nr.98/2012, prin stabilirea sarcinii Guvernului de a aproba metodologia de calculare a tarifelor, nomenclatorului serviciilor și cunatumul tarifelor pentru serviciile prestate de către autoritatea administrativă centrală în domeniul cadastrului bunurilor imobile.

Factori de risc: ● Atribuții excesive, improprii sau contrare statutului entității publice ● Concurența normelor de drept ● Atribuții paralele	Riscuri de corupție: ● Generale ● Încurajarea sau facilitarea actelor de: - abuz de serviciu - depășire a atribuțiilor de serviciu

IV. Concluzia expertizei

Proiectul de act normativ a fost elaborat în vederea aprobării normelor generale care să asigure consolidarea cadrului legal necesar evidenței, folosirii eficiente și opozabilității rețelelor edilitare, astfel fiind promovată reglementarea tipurilor și modului de evidență a rețelelor edilitare supuse evidenței, statutul Registrului de evidență a rețelelor edilitare, crearea și ținerea acestuia.

Rigorile de asigurare a transparenței decizionale statuate în Legea nr.239/2008, sunt respectate de către autor, fiind asigurat accesul părților interesate la proiect, cu stabilirea unui termen optim pentru recepționarea recomandărilor.

În conținutul proiectului se stabilește stabilirea atribuțiilor paralele privind competența de aprobare a metodologiei de calculare a tarifelor, nomenclatorul serviciilor și cuantumul tarifelor pentru serviciile prestate persoanelor fizice și juridice, astfel contribuind la crearea conflictului normativ dintre prevederile proiectului și art.17 din Legea nr.98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate. Prin urmare, se constată stabilirea opțiunii autorității administrative centrale în domeniul cadastrului bunurilor imobile de a selecta norma convenabilă, astfel derogând de la politica statului de a stabili în competența Guvernului a sarcinii de aprobare a tarifelor pentru prestarea serviciilor de către autoritățile administrației publice centrale.

Reieșind din cele menționate supra, se recomandă revizuirea conținutului proiectului, în vederea prevenirii creării concurenței normelor legale și uniformizării prevederilor proiectului la dispozițiile Legii nr.98/2012.

29.08.2024

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:

Digitally signed by Carbuni Daniela
Date: 2024.08.29 13:57:48 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

MOLDOVA EUROPEANĂ

Daniela Carbuni, Inspector principal

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

NATIONAL ANTICORRUPTION
CENTRE OF THE REPUBLIC OF
MOLDOVA

Adresa: MD-2004, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198, mun. Chișinău, Republica Moldova
tel. (+373) 22-25-72-94, email: secretariat@cna.md

Nr. 06/2/10583 din 27.06.2024

La nr. 18-69-6653 din 17.06.2024

**Agencia Geodezie, Cartografie și
Cadastru**

copie: Cancelaria de Stat

Prin prezenta, cu referire la proiectul de lege cu privire la evidența rețelelor edilitare (număr unic 517/AGCC/2024), comunicăm următoarele.

Potrivit art. 25 alin. (1) al Legii integrității nr. 82/2017, eficiența cultivării climatului de integritate instituțională și profesională este supusă verificărilor din partea conducătorilor entităților publice, a autorităților anticorupție, a societății civile și mass mediei.

În acest sens, în conformitate cu prevederile art. 25 alin. (3) lit. a), art. 28 alin. (4) al legii prenotate, expertiza anticorupție, în calitate de măsură de control al integrității în sectorul public, se va efectua doar asupra proiectului definitiv în baza propunerilor și obiecțiilor expuse în procesul de avizare și/sau de consultare a părților interesate.

Proiectul propus pentru expertiza anticorupție, nu este însoțit de avizele instituțiilor implicate în procesul de avizare/sinteza recomandărilor recepționate în cadrul consultării publice, fapt ce presupune că ulterior redacția proiectului poate suferi modificări și completări.

Urmare celor expuse, solicităm respectuos expedierea în adresa Centrului Național Anticorupție a proiectului definitiv, pentru efectuarea expertizei anticorupție.

Director

Digitally signed by Pinzari Alexandr
Date: 2024.06.28 10:05:00 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Alexandr PÎNZARI

Ex.: CURMEI Vadim, Tel.: 022/252308

